

Комунальний заклад
Львівської обласної ради
«Лопатинська спеціальна школа»

**Розвиток мовлення дітей
дошкільного та молодшого
шкільного віку в процесі
мовленнєво-ігрової
діяльності.**

Вихователь
Олефіренко Віта
Андріївна
2024 рік

*Гра- це величезне світле вікно,
через яке в духовний світ дитини
вливається цілющий потік уявлень,
понять про навколишній світ»*

В. О. Сухомлинський

*«Вчіть дитину яким-небудь
невідомим їй п'яти словам і вона
буде довго і марно мучитися, але
з'єднайте двадцять таких слів з
картинками, і вона засвоїть їх
нальоту»*

К. Д. Ушинський

Важливе місце в системі засобів розвитку мовлення дошкільників та дітей молодшого шкільного віку посідає гра. Її вплив на виховний процес дітей було розкрито в роботах педагогів-класиків (А.Я. Каменський, С.Ф. Русова, В.О. Сухомлинський, К.Д. Ушинський та ін.)

Доведено, що здатність дитини використовувати в ігрових ситуаціях мовленнєві висловлювання позитивно впливає на емоційно чуттєву сферу їхньої життєдіяльності і водночас максимально активізує мовлення дітей.

Що потрібно знати перед початком ігрової діяльності

- ❖ Рівень розвитку дитини.
- ❖ Що вміє дитина, і які ігри їй подобаються ?
- ❖ Які проблеми має дитина?
- ❖ Що їй поки не вдається, в чому полягає її відмінність від дітей із нормальним розвитком?
- ❖ Що виходить добре, в чому дитина досягає вимог нормального розвитку або в чому випереджає однолітків? На які навички можна спертися?
- ❖ У чому виявляється підвищений інтерес дитини, що їй більше подобається, що викликає позитивні емоції?

- ❖ Об'єм уваги дитини.
- ❖ Якість мовлення, обсяг лексики, потяг до спілкування.
- ❖ Стан опорно-рухового апарату.
- ❖ Ступінь інтелектуального розвитку.
- ❖ Стан емоційно-вольової сфери.
- ❖ Стан дитини перед грою: який загальний фізичний стан?
- ❖ Ступінь збудженості дитини.
- ❖ Здатність сконцентруватися на грі.
- ❖ Загальний настрій перед грою.

Особливості ігрової діяльності дітей з ПМР

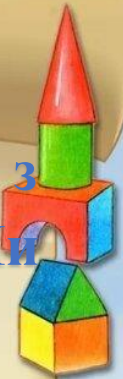

Залежно від виду мовленнєвого порушення дитяча ігрова діяльність має свої особливості.

У дошкільників та дітей молодшого шкільного віку із загальним недорозвитком мовлення це:

- ❖ невміння гратися;
- ❖ неадекватні дії з предметами;
- ❖ примітивні та одноманітні дії з предметами;
- ❖ невміння використовувати предмети – замітники і діяти з уявними предметами.

Будь-які контакти мої, як вихователя, з дітьми супроводжуються мовленням. Ми називаємо їх грою, грою-забавою, вправою, грою-заняттям. Загалом усі заняття з малятами – це гра, спілкування, мовленнєво-ігрова діяльність.

Мовленнєво-ігрова діяльність – це діяльність, що вимагає використання набутих раніше знань, мовленнєвих умінь і навичок. У цій діяльності діти, на основі набутих уявлень про предмети, уточнюють і поглиблюють свої знання. Як форма, мовленнєво-ігрова діяльність виконує пізнавальну і розважальну функції. Однією з найважливіших функцій ігрової діяльності є функція мовленнєвого спрямування.

У своїй роботі з розвитку мовлення дітей дошкільного та молодшого шкільного віку я використовую такі форми спільної діяльності:

- ❖ ігри-забави та ігри-хороводи на розвиток спілкування;
- ❖ ігри на розвиток дрібної моторики рук;
- ❖ дидактичні ігри та вправи (з іграшками, настільно-друковані, музично- дидактичні, сенсорні, інтелектуальні, комп'ютерні, ігри-подорожі, ігри-передбачення);
- ❖ побутові та ігрові ситуації;
- ❖ Ігри з предметами.

Ігри на розвиток дрібної моторики

Дрібна моторика кожної людини розвивається природним шляхом змалку. Її розвиток можна прискорити за допомогою масажу пальців, ліплення з пластиліну, ігор з дрібними деталями.

Дидактичні ігри

Допомагають значно розширювати світогляд дітей і збагачувати їхній словниковий запас. В таких іграх часто найвдаліше узгоджуються ігрова й навчальна діяльність, поєднуються ігрова й пізнавальна мотивація.

Побутові та ігрові ситуації

Одним із ведучих видів діяльності є ігрові ситуації і сюжетно-рольові ігри. Вони приносять дітям і розуміння, і зацікавленість, і радість, і захоплення. Герої стають дійовими особами, а їхні пригоди, події життя, змінені дитячою фантазією – сюжетом гри.

Мовно-дидактичний матеріал

Важливою умовою успішності розумового розвитку дітей можна також відзначити цілеспрямований відбір мовно-дидактичного матеріалу з врахуванням рівня розвитку дітей, їх інтересів, умінь.

Тому, готуючись до зустрічі з дітьми, я розробила багато дидактичного матеріалу на різні види мовленнєво-ігрової діяльності, які використовую як на заняттях, так і у вільних ігрових ситуаціях.

Загальновідомо, що ігри допомагають дітям упоратися з величезним потоком інформації, яка необхідна для уміння орієнтуватися у навколишньому світі. Особливу увагу приділяю іграм, які спрямовані на розвиток зв'язного мовлення, формування вмінь комунікативної діяльності у цілому.

Дидактична гра «ОВОЧІ ТА ФРУКТИ»

Мета: закріплювати вміння дітей знаходити названі овочі або фрукти, групувати їх, розвивати увагу, пам'ять.

Хід гри: На столі перед дітьми лежать овочі та фрукти, викладач по черзі викликає дітей і просить знайти той чи інший овоч або фрукт. Дитина знаходить його і викладає до відповідного кошика.

Шаблони для гри з прищипками та скріпками

Мінемотаблиця до віршів про професії дорослих

Дидактична гра з прищипками: "Який йогурт?"

Олефіренко Віта

Книга

Метелик

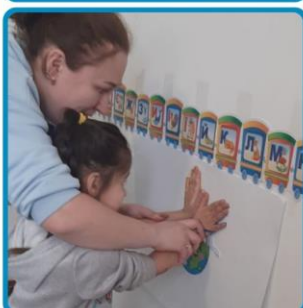
Діньк

Прапор

Прапор має, як літо,
В сонці майорить.
По долині - жито,
По горі - блакить.

Провела ряд занять з використанням інтерактивних ігрових методів, зокрема до дня єднання провела заняття з ігрової діяльності з використанням техніки малювання ручками.

Цікаво і пізнавально пройшло заняття з мовленнєвого розвитку «Їжачок в гостях у дітей» з використанням пальчикової гри. Заняття було спрямоване на розвиток уваги, пам'яті, а також дрібної моторики рук.

Тренінг «Казко терапія – шлях до пізнання себе»

На засіданні методичного об'єднання провела тренінг з педагогами, поділилася своїм досвідом роботи з розвитку мовлення в процесі мовленнєво-ігрової діяльності.

**Хочеш бути здоровим — грайся,
хочеш бути розумним — грайся,
хочеш бути щасливим — грайся!
– стверджує народна мудрість.**

**Створення умов для
різноманітної ігрової
діяльності дитини є
необхідною умовою для
збереження її фізичного та
психічного здоров'я і
головною умовою для
успішного всебічного
розвитку дитини.**

